Samenwerken aan Rheden

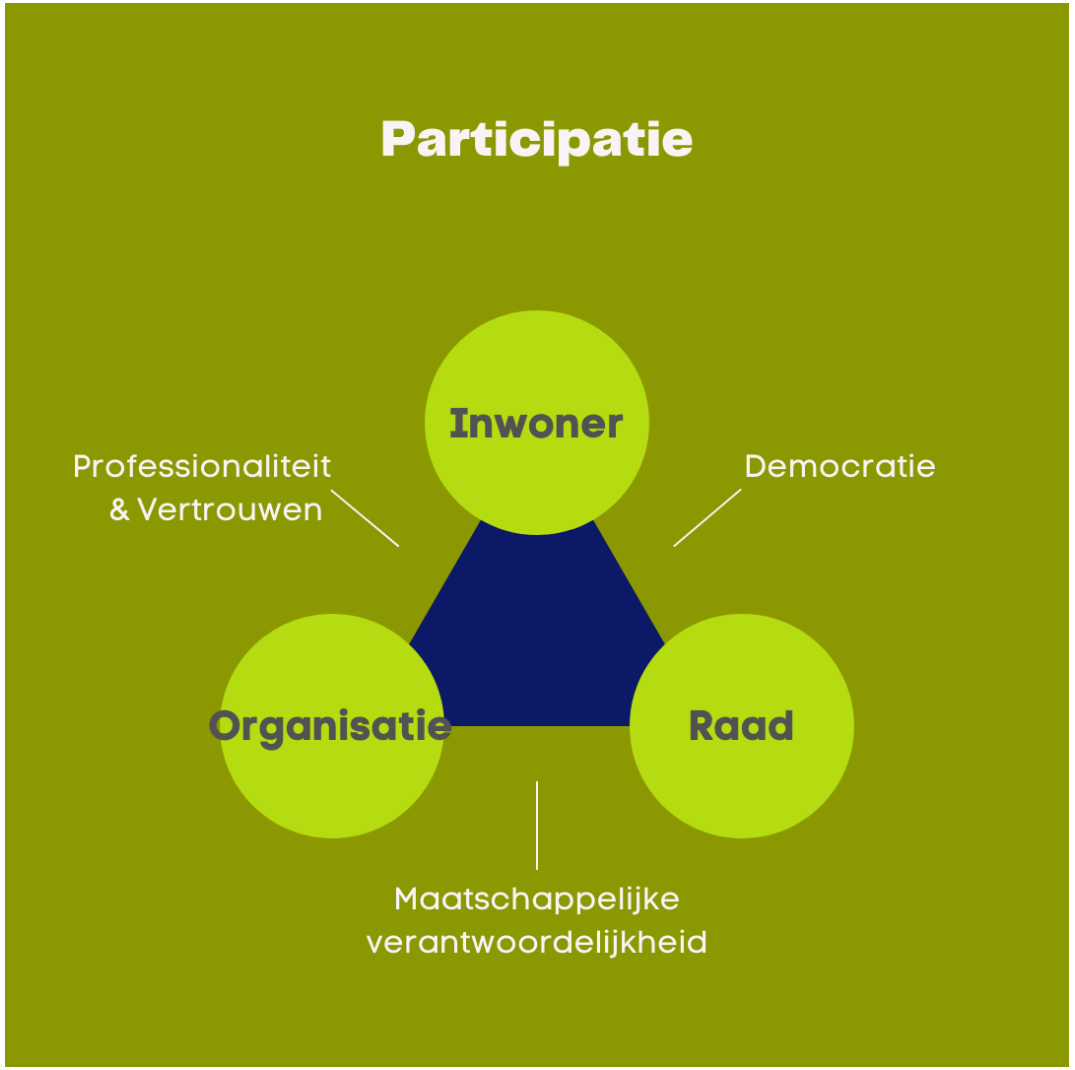
Oriënterende Raad 4 juni 2024

gemeente Rheden

Programma

- **Introductie**
- **Korte terugblik op het proces**
- **Stellingenspel**
- **Opbrengsten**

In gesprek over participatie (inwoners)

Waar staat de gemeente nu
Wat is participatie

Participatie kan ook heel klein zijn

De gemeente is vaak te laat en dan is er al te veel geld uitgegeven

Betrek mensen op tijd

Participatie = Democratie

Samenwerking, naar elkaar luisteren en draagvlak

Participatie = communicatie

Luisteren en vragen stellen

Eerder luisteren

Laat merken dat er geluisterd wordt

Het effect moet zichtbaar en merkbaar zijn

Participatie = een organisatievraagstuk

Betrokkenheid van inwoners is groot en belangrijk

Ik weet beter wat er in mijn buurt speelt

Kom achter je bureau vandaan!

Het is altijd vechten met de overheid

Gemeente geeft te weinig ruimte voor participatie

Initiatieven vanuit de inwoners worden niet opgepakt

We hebben ingrediënten nodig voor beter beleid

En moet meer ruimte zijn voor inbreng en initiatieven

Waar moet je terecht?

Wat moet de gemeente veranderen/doen voor betere participatie

En van meningen

De gemeente moet gebruik maken van de kennis van de inwoners in een vroeg stadium

Hoe zorgen we voor goede communicatie tussen gemeente en inwoners die initiatieven of vragen hebben?

Vermijd ambtelijke taal

Communiceer helder en duidelijk

Vanuit beide kanten

Niet vanuit gedeeld belangen handelen maar vanuit gedeelde waarden

Wek niet te hoge verwachtingen

Zeg het ook als iets niet kan

Graag uitleggen waarom niet

Geef duidelijkheid over het traject

Gemeente moet lef tonen in het maken van het participatiebeleid

De cultuur op het gemeentehuis moet veranderen

Van dat neem ik mee → daar doe ik wat mee

Echt luisteren en niet vasthouden aan bestaande plannen

Vertrouw ook op de kennis en kunde van de gemeente

Zorg voor een gesprek tussen raad – college – ambtenaren – inwoners

Daag BenW uit

Meningen van inwoners moeten vaker worden meegenomen

Ook in de besluitvorming

Het klinkt makkelijk, maar wat als je afhankelijk van de gemeente bent?

Hoe gaat het bij sociale vraagstukken en hoe krijg je dit zichtbaar?

Blijven verrassen en je laten verrassen

Belangenverenigingen zijn een vertegenwoordiging van de wijk

Neem die dan ook serieus

Betrokkenheid vanuit leden van een vereniging is ook een vertegenwoordiging van een groep mensen

Betrek alle belanghebbenden in de formatiefase

Kijk bij ieder vraagstuk goed naar de juiste belanghebbenden

Hoe betrek je zoveel mogelijk inwoners?

Hoe kom je echt in contact?

Wie nodig je uit en wat mogen ze?

In gesprek over participatie (medewerkers)

Doembeeld

- Onduidelijke rollen, processen en kaders
- De gemeente respecteert leeftijdsgroepen niet
- Niets doen, aannames maken
- Manipuleren, niet serieus nemen
- Negatieve grondhouding

vs

Droombeeld

- Transparant in proces en duidelijke kaders
- Juiste stakeholders in de juiste verhouding
- Gelijk speelveld - iedereen dezelfde informatie
- Ruimte voor initiatieven vanuit de samenleving
- Positieve open houding

Wat moet de gemeente veranderen/doen voor betere participatie

Hoe ga je om met aannames, feiten en meningen?

Ondersteuning, je moet je gedragen voelen

Flexibele organisatie, meebewegen is nodig, er moet ruimte zijn voor een andere uitkomst

OEPS!

Open houding
Experimenteren
Persoonlijk leiderschap
Samenwerken

Het bestuur moet uiteindelijk de keuze maken

Realiteit lijkt weerbarstig

Hoe gaat de raad er mee om?

Wat als inwoners gewoon niet willen?

Een stappenplan, maar ruimte voor maatwerk

Heldere kaders

Informatie moet helder en op tijd worden gedeeld

Op welk moment start je met de participatie

Wanneer is op tijd?

Vaak is dit toch te laat

Hier zijn mensen voor nodig en tijd

Oprecht in gesprek en oprecht luisteren naar wat mensen wél willen

In geslaagde participatie komen inwoners samen tot consensus

Welke plek heeft structurele participatie tegenover incidentele participatie

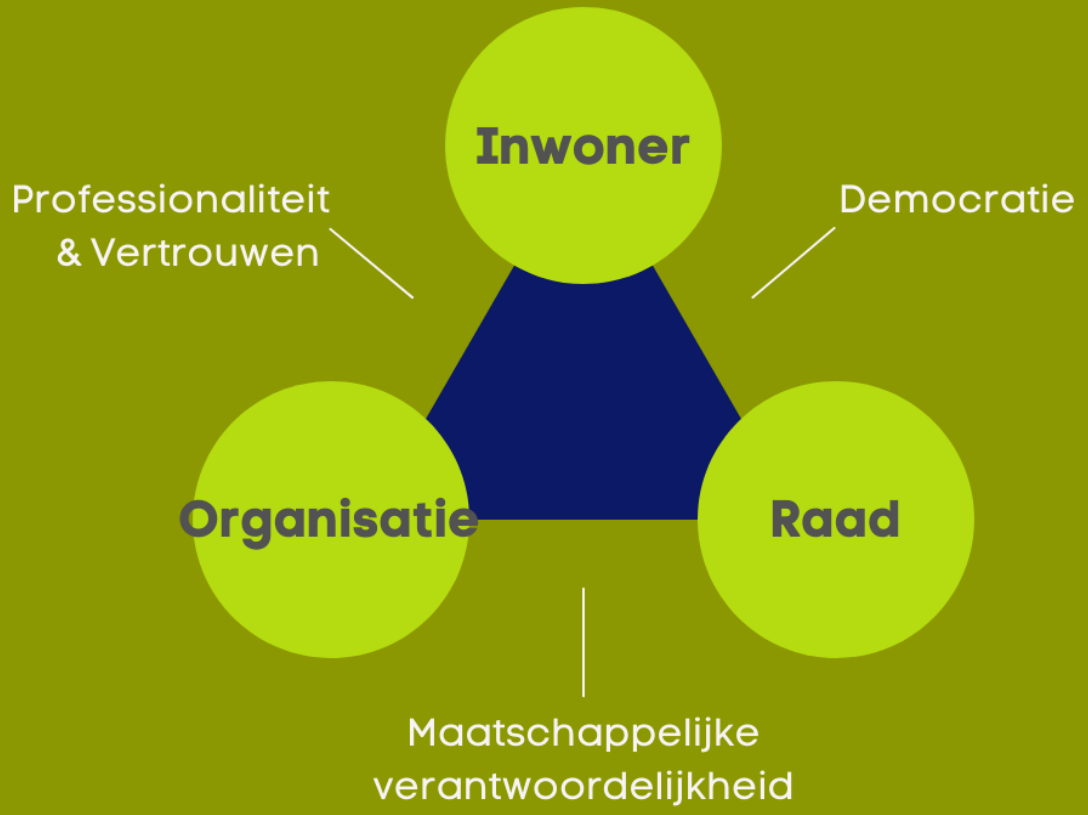
Hoe meten we representatief draagvlak van aanwonenden/belanghebbenden?

Wiens stem telt het zwaarst?

We moeten de inwoners meenemen in de dilemma's en de dilemma's goed zichtbaar maken

Participatie

gemeente Rheden

Dialoog via stellingen

Dialoog verloop:

- Individuele keuze
- Verplaatsing naar gekozen antwoord
- Kleine dialoog
- Grote dialoog
- Standpunt bepaling

Gespreksregels:

- Luister naar elkaar
- Kort en krachtig
- Respect voor verschil van mening
- Niemand heeft patent op de waarheid

Participatie begint helemaal aan de voorkant van een proces/project

A. Ja, vanaf het allereerste moment moet de gemeente met belanghebbenden aan tafel, voor ideeënvorming en voorbereiding van een startnotitie

B. Ja, maar de gemeente maakt eerst een verkennende startnotitie

C. Nee, de Raad stelt eerst duidelijk de kaders vast, daarna start het participatieproces

D. Nee, belanghebbenden kunnen pas inspreken/zienswijze indienen op een voorgenomen besluit van de Raad

gespreksregels:

- **Luister naar elkaar**
- **Kort en krachtig**
- **Respect voor verschil van mening**
- **Niemand heeft patent op de waarheid**

Uitkomst van participatieve democratie weegt zwaarder dan uitkomst representatieve democratie

A. Ja, de Raad moet hier altijd de voorkeur aan geven

B. Ja, mits de Raad zich hier aan de voorkant aan heeft gecommitteerd

C. Nee, tenzij het participatieproces tot meerdere scenario's leidt, waar de Raad uiteindelijk uit kan kiezen

D. Nee, de Raad heeft altijd het laatste woord

gespreksregels:

- **Luister naar elkaar**
- **Kort en krachtig**
- **Respect voor verschil van mening**
- **Niemand heeft patent op de waarheid**

Bij ruimtelijke projecten weegt de stem van direct aanwonenden altijd zwaarder dan die van andere direct belanghebbenden

A. Ja, direct aanwonenden ervaren het meeste effect, dus hebben de zwaarstwegende stem

B. Ja, mits algemeen belang boven individueel belang gaat

C. Ja, daarom faciliteren we het gesprek zodat aan- en omwonenden tot gedragen overeenstemming komen

D. Nee, dit werkt NIMBY gedrag in de hand, dan krijgen we nooit iets voor elkaar

gespreksregels:

- **Luister naar elkaar**
- **Kort en krachtig**
- **Respect voor verschil van mening**
- **Niemand heeft patent op de waarheid**

Belangenverenigingen krijgen bij een participatieproces in hun verzorgingsgebied altijd een adviserende rol

A. Ja, als adviseur op de inhoud

B. Ja, als adviseur op het proces

C. Nee, alle inwoners van een gebied hebben een gelijke stem, belangenverenigingen krijgen hierin geen voorkeurspositie

D. Nee, de gemeente bepaalt per project wie wel/niet een rol heeft in het proces

gespreksregels:

- **Luister naar elkaar**
- **Kort en krachtig**
- **Respect voor verschil van mening**
- **Niemand heeft patent op de waarheid**

De gemeente moet initiatieven van inwoners(organisaties), klein en groot, altijd ondersteunen

A. Ja, gemeente moet alles op alles zetten om inwonersinitiatieven te laten slagen

B. Ja, gemeente kan faciliteren en ondersteunen, maar eindverantwoordelijkheid ligt bij inwoners zelf

C. Ja, mits deze inwonersinitiatieven duidelijk bijdragen aan bestaand beleid

D. Nee, uitvoeringsagenda's van gemeente gaan voor; inwonersinitiatieven kunnen aanvullend zijn, maar gemeente besluit wel/niet aan te sluiten

gespreksregels:

- **Luister naar elkaar**
- **Kort en krachtig**
- **Respect voor verschil van mening**
- **Niemand heeft patent op de waarheid**

Ambtenaren moeten veel meer vrijheid nemen om te experimenteren met participatie

A. Ja, experimenteren loont uiteindelijk, ook al gaat het ook wel eens mis (leergeld)

B. Ja, mits de raad aan de voorkant volledig is meegenomen en instemt met het experiment

C. Nee, gemeente moet duidelijk vooraf vastgestelde kaders en regels volgen in participatieproces

D. Nee, experimenteren kost tijd en geld, dat is er op dit moment niet

gespreksregels:

- **Luister naar elkaar**
- **Kort en krachtig**
- **Respect voor verschil van mening**
- **Niemand heeft patent op de waarheid**

Inwoners kennen hun leefomgeving beter dan ambtenaren, wensen/behoeften van inwoners moet vertrekpunt zijn

A. Ja, ambtenaren moeten veel meer luisteren naar de wensen/behoeften van individuele inwoners

B. Ja, ambtenaren moeten daarom zoveel mogelijk diverse inwoners betrekken bij de participatie

C. Ja, daarom moeten ambtenaren veel meer in de wijk zijn, zodat ze uiteindelijk net zoveel weten als de inwoners

D. Nee, want inwoners hebben vooral een eigen belang, terwijl ambtenaren het algemeen belang moeten dienen

gespreksregels:

- **Luister naar elkaar**
- **Kort en krachtig**
- **Respect voor verschil van mening**
- **Niemand heeft patent op de waarheid**

Participatie, mooi als het goed gaat

